

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 21 november 2017 met nummer RvVb/A/1718/0248
in de zaak met rolnummer 1516/RvVb/0462/A

Verzoekende partij	de heer Johan CLUTS vertegenwoordigd door advocaat Pieter JONGBLOET, met woonplaatskeuze op het kantoor te Jan Jacobsplein 5, 1000 Brussel
Verwerende partij	DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR van het departement RUIJTE VLAANDEREN, afdeling Antwerpen vertegenwoordigd door advocaat Johan CLAES met woonplaatskeuze op het kantoor te Mechelsesteenweg 160, 2550 Kontich
Tussenkommende partijen	1. de Intergemeentelijke Vereniging voor Ontwikkeling van het Gewest Mechelen en Omgeving (I.G.E.M.O.) vertegenwoordigd door advocaten Jan BERGÉ en Kristien VANDERHEIDEN, met woonplaatskeuze op het kantoor te Naamsestraat 165, 3000 Leuven 2. de gemeente PUURS , vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen vertegenwoordigd door advocaat Wim RASSCHAERT, met woonplaatskeuze op het kantoor te Désiré De Wolffstraat 18, 9300 Aalst

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 24 maart 2016 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 26 oktober 2015.

De verwerende partij heeft aan de eerste tussenkommende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor de aanleg van nieuwe wegenis en riolering ten behoeve van de ontwikkeling van een bedrijventerrein Winning op de percelen gelegen te Dendermondsesteenweg zn, 2870 Puurs, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, secties C 539 A, C 542 C, C 543 C, C 544 C, C 545 F, C 545 B, C 546 T, C 546 S, C 546 D, C 547 H7 (deel), C 547 P7 (deel), C 547 R7 (deel), C 547 K7 (deel), C 547 W7, C 547 S7, C 547 X7 (deel), C 547 V7 (deel), C 547 G7, C 547 D7, C 547 Y7, C 547 E7, C 547 L6, C 547 G6, C 547 B6, C 547 Y6, C 547 T6, C 547 C3, C 547 V4, C 547 E, C 547 M6, C 547 Z6 en C 552 C.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partijen dienen een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient een laatste nota in. De tussenkomende partijen dienen een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 17 oktober 2017.

Advocaat Pieter JONGBLOET voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Leen VAN BRANBANT *loco* advocaat Johan CLAES voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Jutte NIJS *loco* advocaten Jan BERGÉ en Kristien VANDERHEIDEN voert het woord voor de eerste tussenkomende partij. Advocaat Gaëlle DE SMET *loco* advocaat Wim RASSCHAERT voert het woord voor de tweede tussenkomende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De artikelen 37 en 38 DBRC-decreet zijn van toepassing zoals gewijzigd door het decreet van 9 december 2016.

III. TUSSENKOMST

De eerste en tweede tussenkomende partij verzoeken met een aangetekende brief van respectievelijk 4 juli 2016 en 30 juni 2016, om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomende partijen met beschikkingen van 2 augustus 2016 toe in de debatten.

Uit het dossier blijkt dat de verzoeken tot tussenkomst van de tussenkomende partijen tijdig en regelmatig zijn ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. FEITEN

De eerste tussenkomende partij dient op 7 juli 2015 bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “de aanleg van nieuwe wegenis en riolering ten behoeve van de ontwikkeling van een bedrijventerrein Winning” op de percelen gelegen te Dendermondsesteenweg zn, 2870 Puurs.

De percelen liggen binnen de grenzen van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, ‘Lokaal bedrijventerrein Winning’ (hierna: RUP Winning) goedgekeurd bij besluit van de deputatie van de Provincie Antwerpen van 23 december 2010.

Het college van burgemeester en schepenen adviseert gunstig op 8 september 2015.

De verwerende partij verleent op 26 oktober 2015 een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden. De verwerende partij motiveert de beslissing onder meer als volgt:

“ ...

**STEDENBOUWKUNDIGE BASISGEGEVENS UIT DE PLANNEN VAN AANLEG /
RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN**

...

Ligging volgens het uitvoeringsplan bijhorende voorschriften

De aanvraag ligt in een gebied waarvoor een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Lokaal bedrijventerrein Winning langsheen N16/N17 werd goedgekeurd door de bestendige deputatie op 23/12/2010.

Voor de aangevraagde werken/handelingen gelden er de volgende stedenbouwkundige voorschriften:

- **Art 4 gebied voor lokale bedrijven en KMO's.**

Toegelaten hoofdfuncties

- *Herlocalisatie van lokale bestaande zondevreemde bedrijven*
- *Lokale bedrijven gericht op:*
 - *Productie-, herstel-, opslag-, bewerking of verwerking van goederen*
 - *Ontwikkelings- en/of onderzoeksactiviteiten*
 - *Kleine transportbedrijven met beperkte distributie*
- *Kantoorachtigen, voor zover de kantoorfunctie maximaal 2/3de van de totale vloeroppervlakte van het bedrijf beslaat*
- *Kleinschalige complementaire voorzieningen.*

Het bouwrijp maken van het bedrijventerrein door een terreinbeheerder moet volgens één samenhangend project worden geconcipieerd en gerealiseerd voor de nieuwe wegenis, het openbaar domein, de voortuinstroken en het aanpalende buffergebied.

Bij de inrichting van het bedrijventerrein moeten de volgende bestaande landschapselementen behouden blijven: de bunkers gelegen aan de inkom van het bedrijventerrein aan de zijde van N17, de aansluitingen van voetweg nr. 41 ter hoogte van N17 en Neerlichter, het gedeelte van het tracé van voetweg nr. 41 tot aan de nieuw ontworpen wegenis. Het verwijderen van deze landschapselementen kan enkel worden toegelaten omwille van technische redenen en voor zover dit omstandig is gemotiveerd.

Indien het behoud niet mogelijk is, moeten het verlies van de bestaande natuur en natuurelementen zo veel mogelijk gecompenseerd worden in de aanleg van het bedrijventerrein, de zones voor voortuin en/of bufferzones.

Bij de inrichting van het terrein moet het landschappelijk concept van de bomenrijen dwars op de N16 worden behouden, De locatie van deze bomenrijen wordt indicatief aangegeven op het grafisch plan. Indien de bestaande bomenrijen niet behouden kunnen blijven op de huidige locatie omwille van technische aspecten, perceelsconfiguratie en terreinaanleg, moeten nieuwe bomenrijen in een streekeigen boomsoort worden aangeplant, gekoppeld aan de nieuwe wegenis in het terrein of bedrijfskavelgrenzen.

- **Art 5 Voortuinstrook**

- *Groene ruimte met landschappelijke en natuurlijke functie*
- *De aanleg van waterbufferbekkens*

- **Art 6 Buffergebied**

Groene buffer met bufferende, landschappelijke en natuurlijke functie

- **Art 8 Gebied voor wegen en straten**

Dit gebied is bestemd voor openbare wegenis toegankelijk voor zowel het niet-gemotoriseerd als het gemotoriseerd verkeer, inclusief verlichtingsapparatuur, wegwijzers, verkeersborden, schuilhuisjes en straatmeubilair, nutsvoorzieningen.

- **Art 9 Gebied voor verbinding voor langzaam verkeer**

Dit gebied is bestemd voor openbare wegenis toegankelijk voor voetgangers en fietsers en eventueel hulpdiensten, inclusief verlichtingsapparatuur, wegwijzers, verkeersborden en straatmeubilair.

...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Het voorgestelde ontwerp legt voor de riolering en wegenis een globaal concept voor op de betreffende Site. Positief is de globale benadering van het project waardoor een samenhangende visie werd ontwikkeld, waarbij niet louter een verdeling van percelen wordt voorgesteld maar waarbij getracht wordt voor de ontsluiting, de langzame verkeersverbindingen, groenbuffers en waterbuffers en parkeervoorzieningen een totaalconcept uit te werken.

De uitgangspunten die bij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan werden vastgelegd worden bewaard. Er wordt voorzien in een centrale cirkelvormige weg, waar omheen en binnen bedrijvigheid kan worden voorzien. De voorgestelde ontsluiting laat toe de bebouwing te bundelen in functie van zuinig ruimtegebruik. De percelen zijn compact.

De ontsluiting van het terrein is voorzien langsheen de Dendermondsesteenweg. Langzame verbindingen werden voorzien tussen Pullaar en de centrale ontsluitingsweg en aan de achterzijde van de zuidelijk gelegen percelen, ook langsheen het kerkhof, Langsheen deze zuidelijke langzame verbinding worden ook wagens toegelaten in functie van de achtertoegang tot de percelen.

Bij uitwerking van het concept werd rekening gehouden met het behoud Van de bestaande en van de indicatief aangeduide bomenrijen dwars op N16.

Volgens de voorschriften van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan dient de voetweg nr. 41 behouden te blijven, tenzij om technische redenen niet haalbaar. De beschrijvende nota geeft aan dat dit niet mogelijk is omwille van het feit dat deze het terrein midden doorkruist. Door het wegnemen van de Voetweg kan gestreefd worden naar een zuiniger ruimtegebruik door het creëren van regelmatige vormen voor de percelen.

Het voorgestelde ontwerp voldoet aan de stedenbouwkundige voorschriften van het goedgekeurde ruimtelijk uitvoeringsplan en brengt de goede ruimtelijke ordening niet in het gedrang.

..."

De vergunning wordt verleend onder de volgende voorwaarden:

" ...

- *De voorwaarden opgelegd in het advies van het College van Burgemeester en Schepenen van Puurs dd. 08/09/2015 dienen strikt te worden nageleefd;*
- *De voorwaarden opgelegd in het advies van de VIM dd. 11/09/2015 dienen strikt te worden nageleefd;*
- *De voorwaarden opgelegd in het advies van de Lijn dd. 03/09/2015 dienen strikt te worden nageleefd;*
- *De voorwaarden opgelegd in het advies van het Agentschap Wegen en Verkeer dd. 10/09/2015 dienen strikt te worden nageleefd;*
- *De voorwaarden opgelegd in het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dd. 10/09/2015, met in het bijzonder de boscompensatie met kenmerk. COMP/15/0298/AN, dienen strikt te worden nageleefd;*
- *De voorwaarden opgelegd in het advies van Onroerend Erfgoed - Archeologie dd. 08/09/2015 dienen strikt te worden nageleefd.*

...”

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft het voorwerp van het beroep en de aanduiding van de verwerende partij

Op de openbare zitting doet de verwerende partij afstand van de in de antwoordnota opgeworpen exceptie met betrekking tot de ontvankelijkheid wat betreft het voorwerp van het beroep en de aanduiding van de verwerende partij.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partij

Standpunt van de partijen

De verzoekende partij zet uiteen dat zij bewoner en eigenaar is van een woning gelegen aan de Rijweg 114 en dat er in uitvoering van de bestreden beslissing onmiddellijk achter haar tuin een bedrijventerrein zal rijzen. De voorziene buffer zal volgens de verzoekende partij niet beletten dat zij hinder en nadelen zal ondervinden door de exploitatie van het bedrijventerrein en lawaai door verkeersbewegingen.

De verwerende partij, daarin gevolgd door de tussenkomende partijen, werpt op dat de verzoekende partij geen persoonlijk nadeel aanvoert dat voortvloeit uit de bestreden beslissing. Het oprichten van bedrijfsgebouwen vormt niet het voorwerp van de bestreden beslissing en de herbestemming van de zone naar een bedrijventerrein is een gevolg van het RUP Winning.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO bepaalt dat bij de Raad een beroep kan worden ingesteld door elke natuurlijke persoon of rechtspersoon, die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden door de bestreden vergunningsbeslissing.

Het volstaat dat een verzoekende partij aannemelijk maakt dat het risico bestaat op het ondervinden van rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen door de bestreden vergunningsbeslissing.

2.

De bestreden beslissing staat in functie van de ontwikkeling van de bedrijventerrein. De verzoekende partij maakt voldoende aannemelijk dat zij door de ontwikkeling van het betrokken bedrijventerrein hinder en nadelen kan ondervinden. De woning van de verzoekende partij situeert zich in de onmiddellijke omgeving van het te ontwikkelen bedrijventerrein. Er kan aangenomen worden dat dit impact kan hebben op de woonsituatie van de verzoekende partij.

De exceptie wordt verworpen.

C. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Standpunt van de partijen

De tussenkomende partijen maken een voorbehoud omtrent de tijdigheid van het beroep. Zij stellen dat, gezien de aanplakking van de bestreden beslissing gebeurde op 8 februari 2016, de termijn om beroep in te stellen bij de Raad verviel op 24 maart 2016.

Beoordeling door de Raad

De aangetekende zending waarmee het verzoekschrift naar de Raad werd verzonden draagt als datum 24 maart 2016. Het beroep werd aldus binnen de 45 dagen na de aanplakking op 8 februari 2016 ingediend.

Uit het dossier blijkt dat de vordering voor het overige regelmatig is ingesteld.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

De verzoekende partij voert de schending aan van artikel 4.2.1.1. van het RUP Winning en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

De verzoekende partij zet uiteen:

“... ”

Doordat, middels het bestreden besluit een ontwerp wordt vergund waarvan de uitvoering niet voorziet in het behoud van voetweg 41 tussen de aansluiting van deze buurtweg ter hoogte van de N 17 en Neerlichter en de nieuw ontworpen wegenis,

En doordat, in het bestreden besluit, de aflevering van een vergunning waarvolgens dit bestaande landschapselement niet wordt behouden, wordt gemotiveerd door te verwijzen naar enerzijds het voorschrift dat de aan het behoud van dit bestaand landschapselement

kan worden voorbijgegaan indien dit om technische redenen niet haalbaar is, en door te stellen anderzijds dat de bewaring ervan effectief technisch niet haalbaar is omwille van het feit dat deze buurtweg het terrein midden doorkruist, en door het wegnemen ervan kan gestreefd worden naar een zuiniger ruimtegebruik door het creëren van regelmatige vormen voor de percelen.

Terwijl, artikel 4.2.1.1. van het op 23 december 2010 goedgekeurde RUP "Winning" van de gemeente Puurs voorschrijft de aansluitingen van voetweg 41 ter hoogte van de N17 en Neerlichter en het gedeelte van het tracé van voetweg 41 tot aan de nieuwe wegenis als bestaand landschapselement moet bewaard worden, en het verwijderen ervan enkel kan toegelaten worden om technische redenen en voor zover omstandig gemotiveerd,

En terwijl, de ligging van deze voetweg te midden het plangebied op zich uiteraard geen technische reden kan zijn om dit landschapselement niet te bewaren, nu de ligging van deze aansluiting midden doorheen dit plangebied reeds duidelijk was bij de opmaak en de goedkeuring van het RIJP en deze ligging de opstellers van het plan en de goedkeurende instanties er niet van hebben weerhouden deze voetweg niettegenstaande dit als te behouden landschapselement te weerhouden,

En terwijl, ook het motief dat de weglating van dit landschapselement omwille van het streven naar een zuiniger ruimtegebruik door het creëren van meer regelmatige percelen geen voldoende motief is om wettig te kunnen voorbijgaan aan de behoudsverplichting die artikel 4.2.1. van het RUP voor buurtweg 41 instelt, nu ten eerste deze reden een reden van ruimtelijke ordening is en geen technische redenen, en nu ten tweede het voorliggend ontwerp-Rup door de initiatiefnemende en goedkeurende overheden bij de totstandkoming en goedkeuring ervan al is getoetst aan de principes van het zuinig ruimtegebruik, wat toen niet heeft geresulteerd in de beslissing dat de behoudsverplichting van buurtweg 41 niet kon worden gehandhaafd omwille van het zuinig ruimtegebruik, zodat nu niet om die reden aan deze behoudsverplichting kan worden voorbijgegaan.,

En terwijl, de enkele motivering dat bewaring van buurtweg 41 effectief technisch niet haalbaar zou zijn omwille van het feit dat deze buurtweg het terrein midden doorkruist, en door het wegnemen ervan kan gestreefd worden naar een zuiniger ruimtegebruik door het creëren van regelmatige vormen voor de percelen allermist kan gelden als een "omstandige motivering" die de in het middel aangehaalde bepaling vereist om aan de behoudsverplichting van buurtweg 41 voorbij te gaan, nu uit deze motivering niet eens blijkt dat er naar aanleiding van het opstellen van het RUP nog maar zou zijn getracht de vooropgestelde principes van zuinig ruimtegebruik te verzoenen met de in artikel 4.2.1. van het RUP ingestelde verplichting tot behoud van buurtweg 41 en er daarvoor geen oplossing zou gevonden zijn

Zodat, het bestreden besluit, door een ontwerp te vergunnen dat niet voorziet in het behoud van buurtweg 41 als landschapselement, zonder dat door de ontwerper enige reden wordt aangehaald van technische aard waarom de aanleg van de kmo-zone met behoud van buurtweg 41 onmogelijk zou zijn, laat staan zulks omstandig te motiveren de in het middel aangehaalde bepalingen heeft geschonden.

...

De verwerende partij repliceert:

“ ...

Artikel 4.2.1.1 van het GRUP “Winning” schrijft wat volgt voor:

...

De Gewestelijke Stedenbouwkundig Ambtenaar nam wat betreft de voetweg nr. 41 het volgende standpunt in:

...

Verwerende partij stelt vast dat het middel berust op een verkeerde lezing van het bestreden besluit en de voorschriften van het GRUP “Winning”;

Het gedeelte van het tracé van voetweg nr. 41 tot aan de nieuw ontworpen wegenis werd behouden zoals het GRUP voorschrijft; De voetweg werd enkel niet behouden volgens zijn oorspronkelijke tracé waar deze het terrein in het midden doorkruist;

Volgens de bouwplannen -en dit perfect in navolging van de voorschriften van het RUP - werden de verbindingen wel degelijk behouden om vervolgens aan te sluiten op de nieuwe wegenis;

Het middel mist derhalve feitelijke grondslag;

...”

De eerste tussenkomende partij stelt:

“ ...

9. Artikel 4.2.1.1 van het RUP stelt:

...

Het RUP stelt dus slechts dat:

- *de aansluitingen van de voetweg moeten behouden blijven*
- *het tracé van de voetweg gedeeltelijk behouden moet blijven tot aan de nieuw ontworpen wegenis.*

In casu wordt aan deze voorwaarden van het RUP voldaan. In de beschrijvende nota bij de vergunningsaanvraag heeft de eerste tussenkomende partij het volgende uiteengezet (stuk 3):

“Het bestaande wandelpad (voetweg nr. 41) met de langs gelegen bomenrij kan niet behouden blijven volgens zijn oorspronkelijk tracé aangezien deze het terrein in het midden doorkruist. Indien dit pad behouden zou blijven, zou een groot deel van de bedrijfspercelen een onregelmatige vorm hebben met scherpe hoeken. Dergelijke onregelmatige perceelsvorm belemmert een efficiënt ruimtegebruik van de schaarse ruimte voor bedrijvigheid. De bebouwbare oppervlakte van de percelen zou drastisch verkleinen. Bovendien zou het wandelpad zich midden tussen de bedrijfsgebouwen bevinden, wat de kwaliteit en beleving niet ten goede komt. Als alternatief wordt een loopzone in waterdoorlatende betonstraatstenen rond de nieuwe wegenis van het bedrijventerrein aangelegd. Tevens worden nieuwe bomenrijen langsheen de wegenis aangeplant. De verbindingen met de N17 en Neerlichter blijven behouden en de verharding wordt vernieuwd. De gehele site blijft op die manier goed bereikbaar voor trage weggebruikers.” (eigen onderstreping)

De verzoekende partij leest het RUP echter verkeerd alsof de voetweg nr. 41 in zijn geheel in zijn huidige toestand behouden dient te blijven en slechts kan worden verwijderd omwille van technische redenen.

Zoals de eerste tussenkomende partij toelichtte in haar beschrijvende nota blijven de aansluitingen van de voetweg behouden conform het RUP, en wordt slechts het tracé van de voetweg gewijzigd / verlegd. De wijziging van het tracé gebeurt eveneens conform het RUP, met name wordt het tracé slechts gedeeltelijk gewijzigd. Bij vergelijking van het plan van de oorspronkelijke toestand met het plan van de toestand na werken (stuk 3) kan immers besloten worden dat het oorspronkelijke tracé van voetweg nr. 41 gedeeltelijk behouden blijft en dit ter hoogte van de aansluiting Neerlichter tot aan het door het RUP voorziene buffergebied, waarna deze zeer lichtjes wordt gewijzigd tot aan de centrale cirkelvormige weg.

Het middel mist aan feitelijke grondslag. Bijgevolg is er geen schending van artikel 4.2.1.1 van het RUP, en evenmin van de Motiveringswet, wegens de overbodigheid om een afwijking te motiveren.

10. De bestreden beslissing heeft bovendien de omstandige argumenten die de eerste tussenkomende partij had geformuleerd in haar beschrijvende nota, uitdrukkelijk in overweging genomen en tot de hare gemaakt. De Motiveringswet is niet geschonden.

Voor zover als nodig merkt de tweede tussenkomende partij nog op dat de ligging van de voetweg in het midden van het te bouwen bedrijventerrein en overwegingen van een zuiniger ruimtegebruik wel degelijk kunnen beschouwd worden als redenen met een technisch aspect.

Het middel is ongegrond.

...

De tweede tussenkomende partij volgt de uiteenzetting van de eerste tussenkomende partij.

De verzoekende partij dupliceert:

“ ...

Zowel de tegenpartij als de vrijwillig tussenkomende partijen stellen in respectievelijk hun antwoordmemorie en hu schriftelijke uiteenzetting dat beroeper zich bij de opmaakt van het middel zou hebben bezondigd aan een verkeerde lezing van de vergunning, nu middels het bestreden besluit de voetweg 41 ter hoogte van de N17 en Neerlichter en het gedeelte van het tracé van voetweg 41 tot aan de nieuwe wegenis als bestaand landschapselement wel degelijk zou bewaard worden, waardoor aan de stedenbouwkundige voorschriften van het toepasselijke RUP zou zijn voldaan.

Dit blijkt nochtans helemaal niet uit het bestreden besluit en uit de toelichtende nota die bij de aanvraag werd gevoegd.

Op dit punt luidt de bestreden vergunning als volgt:

"Volgens de voorschriften van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan dient te voetweg nr. 41 behouden te blijven, tenzij om technische redenen niet haalbaar. De beschrijvende

nota geeft aan dit niet mogelijk is omwille van het feit dat deze het terrein midden doorkruist. Door het wegnemen van de voetweg kan gestreefd worden naar een zuinige ruimtegebruik door het creëren van regelmatigere vormen voor de percelen (bestreden besluit, p. 5)

Deze passage leert dat de stedenbouwkundig ambtenaar bij de beoordeling van de voorliggende aanvraag kennis genomen heeft van de verklarende nota waarin wordt gesteld dat het behoud van de voetweg voor de gedeelten zoals in het RUP opgelegd niet wenselijk is, en levert vervolgens de vergunning af zonder dit opgelegde behoud op basis van een veel te karige en niet relevante motivering

De bewering van de tegenpartij en de vrijwillig tussenkomende partijen, als zou aan de vereiste in de stedenbouwkundige voorschriften van het RUP wél zijn voldaan op het vlak van het behoud van de buurtweg druist dus regelrecht in tegen de tekst van het bestreden besluit.

Zelfs indien het zo zou zijn dat de vergunning zou tegemoet komen aan de Rup-voorschriften op het vlak van het behoud van de buurtweg, wat de vrijwillig tussenkomende partij louter beweren maar niet aantonen, dan nog doet dit aan de gegrondheid van het middel niets af, nu de in het middel vermelde bepalingen vereisen dat de correcte en omstandige motivering in het vergunningsbesluit zelf dient te zijn opgenomen, en dat uiteraard de verwerende partij, laat staan de vrijwillig tussenkomende partijen niet kunnen volstaan met een correctie van deze motivering in de stukken die voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen worden voorgelegd.

In het bestreden besluit wordt duidelijk gesteld dat aan de behoudsverplichting van de gedeelten van de voetweg die volgens de bestemmingsvoorschriften van het RUP moeten worden behouden niet wordt tegemoet gekomen.

Noch de tegenpartij, noch de vrijwillig tussenkomende partijen betwisten in hun memorie of schriftelijke uiteenzetting dat de motivering die de vergunningverlenende overheid opgeeft voor de afwijking van dit voorschrift onvoldoende en irrelevant is.

...

De verwerende partij stelt nog:

“ ...

Verzoekende partij repliceert dat uit de bestreden beslissing niet zou blijken dat het oorspronkelijke tracé van de voetweg wordt behouden en dus te karig zou zijn gemotiveerd;

Deze repliek houdt een niet toegelaten uitbreiding in van het middel; Bovendien wordt in de bestreden beslissing uitdrukkelijk verwezen naar de voorschriften van het RUP en de beschrijvende nota waaruit blijkt dat enkel het tracé wordt gewijzigd;

In de beschrijvende nota en waarnaar in de bestreden beslissing dus ook wordt verwezen duidt aanvrager het project als volgt:

“Het bestaande wandelpad (voetweg nr. 41) met de langs gelegen bomenrij kan niet behouden blijven volgens zijn oorspronkelijk tracé aangezien deze het terrein in het

midden doorkruist. Indien dit pad behouden zou blijven, zou een groot deel van de bedrijfspercelen een onregelmatige vorm hebben met scherpe hoeken.

Dergelijke onregelmatige perceelsvorm belemmert een efficiënt ruimtegebruik van de schaarse ruimte voor bedrijvigheid. De bebouwbare oppervlakte van de percelen zou drastisch verkleinen. Bovendien zou het wandelpad zich midden tussen de bedrijfsgebouwen bevinden, wat de kwaliteit en beleving niet ten goede komt. Als alternatief wordt een loopzone in waterdoorlatende betonstraatstenen rond de nieuwe wegenis van het bedrijventerrein aangelegd. Tevens worden nieuwe bomenrijen langsheen de wegenis aangeplant. De verbindingen met de N17 en Neerlichter blijven behouden en de verharding wordt vernieuwd. De gehele site blijft op die manier goed bereikbaar voor trage weggebruikers.”

Van een te karige, laat staan niet relevante motivering is derhalve geen sprake;

*Het middel is onontvankelijk, minstens mist het feitelijke grondslag;
...*

De eerste tussenkomende partij stelt:

“ ...

14. Wat de aangevoerde schending van de motiveringsplicht betreft, blijkt uit de lezing van de bestreden beslissing dat zij uitvoerig gemotiveerd is en er een concrete en afdoende beoordeling wordt gemaakt. De verzoekende partij maakt overigens geen onderscheid tussen de formele en materiële motiveringsplicht. Deze kunnen niet tegelijk worden aangevoerd. Een gebrek aan deugdelijke formele motivering maakt het onmogelijk uit te maken of de materiële motiveringsplicht geschonden is en omgekeerd, wanneer uit de bewoordingen van het verzoekschrift kan worden afgeleid dat in wezen een schending van de materiële motiveringsplicht wordt aangevoerd betekent dit dat verzoekende partij van de formele motiveringsplicht geen schade heeft ondervonden. Het middel, voor zover het gesteund is op de schending van de formele motiveringsplicht, kan niet dienstig worden ingeroepen.

De materiële motivering is afdoende indien de belanghebbende in staat gesteld wordt te oordelen of het zin heeft zich tegen de beslissing te verweren met de middelen die het recht hem ter beschikking stelt. In casu is dit het geval. Dit blijkt al uit het voorliggende beroep zelf.

15. De eerste tussenkomende partij betwist wel degelijk dat de motivering die de vergunningverlenende overheid opgeeft voor de afwijking van dit voorschrift onvoldoende en irrelevant is.

De beschrijvende nota bij de vergunningsaanvraag zet het volgende uiteen (stuk 3):

...

Deze beschrijvende nota stelt duidelijk wat de technische redenen voor het verleggen van het voetpad is, namelijk dat de bebouwbare oppervlakte drastisch verkleind zal worden en dat de kwaliteit en beleving van het wandelpad verminderd zal worden.

Het RUP vereist dat indien het behoud niet mogelijk is, het verlies van de bestaande natuur en natuurelementen zo veel mogelijk gecompenseerd moet worden in de aanleg van het bedrijventerrein, de zones voor de vooruit en/of bufferzones (stuk 2). Ook dit wordt voorzien in de beschrijvende nota, door te stellen dat er nieuwe bomenrijen langsheen de wegenis zullen worden aangeplant (stuk 3).

16. *Bovendien werd bij Besluit van 6 maart 2017 van de gemeente Puurs de gedeeltelijke verlegging van voetweg nr. 41 definitief goedgekeurd. Er werd tijdens het openbaar onderzoek, dat opgestart werd op 13 januari 2017 en afgesloten werd op 14 februari 2017, geen bezwaarschrift ingediend door de verzoekende partij (stuk 7).*

De verzoekende partij verliest bijgevolg zijn belang bij dit middel.

...

De tweede tussenkomenende partij voegt niets wezenlijk toe in haar laatste schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij stelt in het eerste middel in essentie dat het niet behouden van de voetweg nr. 41 in het project dat werd vergund in de bestreden beslissing indruist tegen artikel 4.2.1.1 van het RUP Winning, dat het verwijderen van de voetweg enkel toelaat om technische redenen die omstandig moeten gemotiveerd worden. De motivering in de bestreden beslissing die steunt op een zuinig ruimtegebruik voldoet daar niet aan volgens de verzoekende partij.

2.

Voetweg nr. 14 wordt in de toelichtingsnota bij het RUP Winning (p. 17) beschreven als *“met asfalt verhard vanaf Pullaar (Neerlichter) in het westen van het plangebied tot aan de (zonevreemde) woning meer centraal in het plangebied. Meer naar het oosten krijgt deze voetweg de vorm van een aarden weg tot aan Dendermondsesteenweg, gedeeltelijk geflankeerd door een wilgenrij.”*

Verder wordt in de toelichtingsnota (p.34) gesteld dat een aantal elementen van de bestaande site *“zo veel mogelijk in de terreinaanleg (worden) geïntegreerd als een element dat een bijzondere identiteit verleent aan het terrein”*. Het gaat met name over *“De historische bunkerlinie, de voetweg met bomenrijen en bomenrijen langsheen N16 en dwars op N16, en de bestaande begraafplaats”*.

Bij de bespreking van artikel 4 “Gebied voor lokale bedrijven en KMO’s” wordt in de toelichtingsnota het volgende gesteld:

“Bij de inrichting moet worden gestreefd naar een maximale integratie van bestaande landschapselementen zoals de voetweg, bunkers, bomenrijen. Aan de inkom van het bedrijventerrein zijn de bunkers en het gedeelte voetweg verplicht te behouden. Deze kunnen enkel ten dele of geheel verdwijnen indien wordt aangetoond dat het behoud niet mogelijk is omwille van technische redenen.”

Artikel 4.2.1.1 van het RUP Winning, luidt als volgt:

“...

Het bouwrijp maken van het bedrijventerrein door een terreinbeheerder moet volgens één samenhangend project worden geconcipieerd én gerealiseerd voor de nieuwe wegenis, het

openbaar domein, de voortuinstroken (cfr. artikel 5) en het aanpalende buffergebied (cfr. artikel 6).

Bij de inrichting van het bedrijventerrein moeten de volgende bestaande landschapselementen behouden blijven: de bunkers gelegen aan de inkom van het bedrijventerrein aan de zijde van N17, de aansluitingen van voetweg nr. 41 ter hoogte van N17 en Neerlichter, het gedeelte van het tracé van voetweg nr.41 tot aan de nieuwe ontworpen wegenis. Het verwijderen van deze landschapselementen kan enkel worden toegelaten omwille van technische redenen, en voor zover dit omstandig is gemotiveerd.

Indien het behoud niet mogelijk is, moeten het verlies van de bestaande natuur en natuurelementen zo veel mogelijk gecompenseerd worden in de aanleg van het bedrijventerrein (zone art. 4), de zones voor voortuin (art. 5) en/of bufferzones (art. 6).

Bij de inrichting van het terrein moet het landschappelijk concept van de bomenrijen dwars op de N16 worden behouden. De locatie van deze bomenrijen wordt indicatief aangegeven op het grafisch plan. Indien de bestaande bomenrijen niet behouden kunnen blijven op de huidige locatie omwille van technische aspecten, perceelsconfiguratie en terreinaanleg, moeten nieuwe bomenrijen in een streekeigen boomsoort (cfr. bijlage 2) worden aangeplant, gekoppeld aan de nieuwe wegenis in het terrein of bedrijfskavelgrenzen.

...

De toelichting bij deze bepaling wat betreft de “te behouden landschapselementen”, is de volgende:

“ ...

De te behouden landschapselementen zijn vastgesteld op basis van een schetsmatig inrichtingsvoorstel (zie toelichtingsnota). Uit opmeting en concrete uitwerking van het inrichtingsvoorstel tot op uitvoeringsniveau kunnen technische redenen aan het licht komen waaruit blijkt dat deze landschapselementen niet kunnen behouden blijven. Deze technische aspecten betreffen significante maatverschillen van de terreinopmeting ten opzichte van de kadscan die als onderlegger dient voor het RUP, waterhuishoudingsmaatregelen, terreinophogingen of – afgravingen en dergelijke.

...”

Het bedoelde “richtinggevend inrichtingsvoorstel” is opgenomen als “kaart 10” in de toelichtingsnota. Het werd opgenomen na beoordeling van twee concepten (A en B) van inrichting. In de toelichtingsnota (p. 40) wordt aangegeven:

“Uit het inrichtingsvoorstel volgens concept B blijkt duidelijk dat behoud van de bunkers en voetweg aansluitend op N17 mogelijk is en geen al te grote impact heeft op de ruimte-efficiëntie in het bedrijventerrein. Ook het gedeelte van de voetweg loodrecht op Pullaar (Neerlichter) kan worden behouden. Behoud van het schuine deel van de voetweg met knotwilgen zou leiden tot percelen met schuine zijden wat de ruimte efficiëntie aanzienlijk zou beperken. Dergelijke configuratie is heel ongunstig voor het optrekken van bedrijfsgebouwen en leidt tot een groot verlies aan bebouwbare oppervlakte. Dit deel moet dan ook niet behouden blijven bij aanleg van het bedrijventerrein.”

Het “richtinggevend inrichtingsvoorstel” opgenomen als “kaart 10” toont het behoud van de voetweg ter hoogte van de Dendermondsesteenweg N17, met aanduiding van de twee bunkers,

gelegen ten noorden van de voetweg. Ten zuiden van het behouden gedeelte van de voetweg bevindt zich de nieuwe wegenis.

3.

Het concept van de nieuwe wegenis zoals vergund in de bestreden beslissing toont de voetweg ter hoogte van de Dendermondsesteenweg N17 in onderdruk. In bovendruk wordt een graszone en fietspad voorzien.

Anders dan de verwerende partij en tussenkomende partijen voorhouden wordt niet in het behoud van de voetweg voorzien ter hoogte van de Dendermondsesteenweg N17, noch is duidelijk hoe de tussenkomende partijen er toe komen te stellen dat de voetweg in het vergunde concept wordt verlegd.

In de bestreden beslissing wordt overigens duidelijk uitgegaan van het niet behoud van de voetweg. Er wordt overwogen dat volgens de voorschriften van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan de voetweg nr. 41 dient behouden te blijven, tenzij om technische redenen niet haalbaar, dat de beschrijvende nota aangeeft dat dit niet mogelijk is omwille van het feit dat deze het terrein midden doorkruist en dat door het wegnemen van de voetweg kan gestreefd worden naar een zuiniger ruimtegebruik door het creëren van regelmatige vormen voor de percelen.

Noch daargelaten de vraag of “zuinig ruimtegebruik” kan gelden als een “technische reden” zoals bedoeld in artikel 4.2.1.1 van de voorschriften van het RUP Winning, kan niet ingezien worden hoe de motivering in de bestreden beslissing te rijmen valt met het behoud van het gedeelte van de voetweg aansluitend op N17 zoals toegelicht tijdens de opmaak van het RUP. In de toelichtingsnota wordt gesteld dat het behoud van dit gedeelte mogelijk is en geen al te grote impact heeft op de ruimte-efficiëntie in het bedrijventerrein, om het vervolgens in de voorschriften op te nemen als verplicht te behouden, behoudens omwille van technische redenen die omstandig moeten worden gemotiveerd. Uit de toelichtingsnota zelf blijkt derhalve dat “zuinig ruimtegebruik” geen deugdelijke reden kan uitmaken.

Het middel is gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

De verzoekende partij voert de schending aan van artikel 28 van de wet op de buurtwegen van 10 april 1841, zoals gewijzigd door het decreet van 4 april 2014.

De verzoekende partij zet uiteen:

“ ...

Doordat, middels het bestreden besluit een vergunning wordt verleend, waarvan de uitvoering de facto de afschaffing tot gevolg heeft van een bestaande buurtweg, te weten, buurtweg 41 die het plangebied waarop het bestreden besluit slaat,

En doordat, het bestreden besluit met betrekking tot het al dan niet nodig zijn van een openbaar onderzoek over de ter vergunning voorliggende ontwerp stelt dat in toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 en latere wijzigingen betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en

verkavelingsaanvragen de aanvraag niet zou onderworpen zijn aan een openbaar onderzoek,

Terwijl, artikel 28 van de buurtwegenwet voorschrijft dat het voornemen tot aanleg, afschaffing of wijziging van een buurtweg onderworpen is aan een openbaar onderzoek,

En terwijl, aldus in de mate een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning of een verkavelingsaanvraag voorziet in de afschaffing van een buurtweg, de vergunning niet kan worden afgeleverd zonder dat deze aanvraag vooraf aan een openbaar onderzoek is onderworpen, specifiek met betrekking tot de voorgenomen afschaffing van de buurtweg,

Zodat, de vergunningverlenende overheid, door een stedenbouwkundige vergunning af te leveren waarin wordt voorzien in de afschaffing van een buurtweg, zonder de aanvraag voorafgaandelijk aan een openbaar onderzoek te hebben onderworpen, de in het middel aangehaalde bepalingen heeft geschonden

...

De verwerende partij repliceert:

“ ...

Het gewijzigde artikel 28 van de buurtwegenwet luidt als volgt:

...

Verzoekende partij herleidt zijn middel tot het gegeven dat de stedenbouwkundige vergunning niet zou kunnen worden afgeleverd zonder dat deze aanvraag vooraf aan een openbaar onderzoek werd ontwerpen, specifiek met betrekking tot de voorgenomen afschaffing van de buurtweg;

Verwerende partij stelt ten eerste vast dat verzoekende partij in zijn verzoekschrift een onjuiste invulling geeft aan het begrip afschaffing in de zin van de buurtwegenwet; De voetweg werd niet behouden volgens zijn oorspronkelijke tracé hetgeen niet gelijk kan worden gesteld aan een afschaffing;

Ten tweede is het belang van verzoekende partij bij het invoeren van deze onwettigheid onbestaande, reden waarom deze onwettigheid, gelet op de feitelijke gegevens, in voorliggende procedure niet kan worden ingeroepen en dus de bestreden beslissing niet vitieert;

Meer concreet, een eventuele onregelmatigheid in de bekendmaking van een openbaar onderzoek leidt niet automatisch tot de vernietiging van een erop volgende stedenbouwkundige vergunning; (RvVb nr. RvVb/A/1516/0173 van 30 oktober 2015)

Nergens in het verzoekschrift maakt verzoekende partij gewag van het gegeven dat hij gebruik zou maken van de voetweg;

Enkel indien een verzoekende partij aantoont dat hij de voetweg daadwerkelijk gebruikt beschikt hij over een voldoende persoonlijk belang om de nietigverklaring na te streven; (zie “De buurtweg en de ruimtelijke ordening in Vlaanderen, F. VAN DIEVOET, CDPK 2011, afl. 2, blz. 211-212 en de aldaar aangehaalde rechtspraak R.v.St. nr. 176.048, 23 oktober 2007, Godeau, Rev. dr. commun. 2008, afl. 4, 66; R.v.St. nr. 201.215, 23 februari 2010, Page; R.v.St. nr. 25.309, 9 mei 1985, R.W. 1986-87, 1354, noot; R.v.St. nr. 26.006, 3

januari 1986, A.P.M. 1986, 16, noot ; R.v.St. nr. 92.147, 11 januari 2001, Roberti de Winghe, Droit Communal 2004/1, 30-34; R.v.St. nr. 155.524, 23 februari 2006, Henrard.)

De wijziging van het tracé van de voetweg om de aanleg van de nieuwe wegenis mogelijk te maken vindt ten derde zijn rechtsgrond in het GRUP "Winning";

De vergunningsverlenende overheid mag en kan bij het verlenen van bouw- en verkavelingsvergunningen niet afwijken van de voorschriften van een goedgekeurd plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan, zolang zij niet zijn herzien en alle voorschriften van de plannen van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplannen hebben dezelfde bindende kracht, ongeacht of zij grafisch zijn voorgesteld of niet gelet op hun verordenende kracht;(RvS, nr. 137.167, 9 november 2004; R.v.St., nr. 153.578, 12 januari 2006; R.v.St., nr. 202.307, 24 maart 2010; R.v.St., nr. 50.556, 1 december 1994; R.v.St., nr. 121.421, 7 juli 2003; R.v.St., nr. 177.834, 13 december 2007; R.v.St., nr. 184.939, 30 juni 2008; R.v.St., nr. 164.968, 21 november 2006; R.v.St., nr. 200.414, 3 februari 2010; R.v.St., nr. 189.254, 5 januari 2009; R.v.St., nr. 192.834, 29 april 2009; R.v.St., nr. 215.386, 28 september 2011)

Verwerende partij was er aldus toe gehouden de voorschriften van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Winning" van de gemeente Puurs en goedgekeurd door de Bestendige Deputatie bij besluit van 23 december 2010 in acht te nemen;

In het eerste middel zette verwerende partij reeds uiteen dat het bestreden besluit de voorschriften van het GRUP inzake het behoud van de buurtweg niet miskent;

Tegen het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Winning" werd bovendien geen beroep ingesteld bij de Raad van State door de verzoekende partij, noch laat hij gelden dat hij bezwaren heeft ingediend tijdens de totstandkoming van het GRUP en specifiek gericht tegen het voormeld voorschrift dat handelt over de voetweg nr. 41;

Verzoekende partij maakt dus niet aannemelijk dat hij enig belang heeft bij het middel, laat staan dat hij in zijn belangen werd geschaad;

*Het tweede middel is onontvankelijk, dan wel ongegrond;
...*

De eerste tussenkomende partij stelt:

"...

12. In eerste instantie merkt de tweede tussenkomende partij op dat de voetweg nr. 41 niet wordt verwijderd, slechts het tracé van de voetweg wordt verlegd.

De procedure tot verlegging van een buurtweg staat los van de vergunningsprocedure. Het voorafgaand volgen en/of voltooien van de administratieve procedure met betrekking tot de verlegging is geen voorwaarde voor het afgeven van de stedenbouwkundige vergunning. De noodzaak van een open onderzoek over een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag wordt exclusief bepaald door de voorschriften van de VCRO en haar uitvoeringsbesluiten. In zoverre de uitvoering van de afgegeven vergunning zou conflicteren met de ligging van de buurtweg is dit een aangelegenheid die de wettigheid van de bestreden vergunningsbeslissing niet raakt.

Het middel heeft geen feitelijke grondslag.

13. *Ondergeschikt merkt de tweede tussenkomende partij op dat de procedure zoals voorzien in de buurtwegenwet desgevallend gevolgd zal worden vooraleer zij met de vergunde werken van start zal gaan, zodat de verzoekende partij alleszins geen belang heeft bij dit middel.*

*Het middel is ongegrond.
...*

De tweede tussenkomende partij volgt de uiteenzetting van de eerste tussenkomende partij.

De verzoekende partij dupliceert:

*“ ...
In hun beantwoording van het middel verduidelijken de tussenkomende partijen dat zij de stedenbouwkundige vergunning niet beschouwen als een behoorlijk besluit voor de opheffing/verlegging van de buurtweg die met een andere procedure al worden benaastigd en het openbaar onderzoek nodig voor de verlegging van de voetweg zal worden gevoerd voorafgaand aan de uitvoering van de stedenbouwkundige vergunning, waardoor inderdaad beroeper zijn rechte ter zake kan doen gelden vooraleer de stedenbouwkundige vergunning wordt ten uitvoer gelegd.*

*In de mate dit effectief het geval is, dringt beroeper niet aan voor wat betreft dit middel.
...”*

De verwerende partij voegt niets wezenlijk toe in haar laatste nota.

De eerste tussenkomende partij stelt nog:

*“ ...
21. Bij Besluit van 6 maart 2017 van de gemeente Puurs werd de gedeeltelijke verlegging van voetweg nr. 41 definitief goedgekeurd. Op 13 januari 2017 werd een openbaar onderzoek gestart dat werd afgesloten op 14 februari 2017. Alle voorgeschreven wettelijke bepalingen rond bekendmaking en publicatie werden hierbij gevolgd (stuk 7).*

Het uittreksel uit het notulenboek van de gemeenteraad van 6 maart 2017 en de nodige plannen hierrond werden op 16 maart 2017 overgemaakt aan de deputatie van de provincie Antwerpen (stuk 8).

Bovendien werd tijdens het openbaar onderzoek geen bezwaarschrift ingediend door de verzoekende partij (stuk 7).

*De verzoekende partij verliest aldus zijn belang bij dit middel, minstens dient akte te worden genomen van de afstand van het middel door de verzoekende partij.
...”*

De tweede tussenkomende partij voegt niets wezenlijk toe in haar laatste schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij voert aan dat het *de facto* afschaffen van een bestaande buurtweg niet mogelijk is zonder een openbaar onderzoek te organiseren, zoals bepaald in artikel 28 van de wet op de buurtwegen.

De exceptie van de verwerende partij dat de verzoekende partij geen belang heeft bij het aanvoeren van het middel omdat zij niet aantoonst dat zij gebruik maakt van de voetweg, kan niet aangenomen worden. Alleen al het gegeven dat de verzoekende partij in de onmiddellijke omgeving woont van de betrokken voetweg, volstaat om belang te hebben bij het aanvoeren van onregelmatigheden bij het wijzigen of afschaffen ervan.

Op de openbare zitting verklaart de verzoekende partij dat zij volhardt in het middel.

2.

Bij de bespreking van het eerste middel is gebleken dat het project zoals vergund door de verwerende partij niet voorziet in het behoud van de voetweg nr. 41.

De aanleg, wijziging en afschaffing van buurtwegen is onderworpen aan de procedure bepaald in de artikelen 27 en volgende van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen. De beslissing erover is opgedragen aan de deputatie van de provincieraad.

Het wordt niet betwist dat deze procedure, waaronder het organiseren van een openbaar onderzoek, niet werd gevolgd.

De bepalingen van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen zijn direct werkende normen in de zin van artikel 4.3.3 VCRO. Indien de strijdigheid van een aanvraag met een direct werkende norm manifest reeds uit het aanvraagdossier blijkt, wordt de vergunning geweigerd of worden in de aan de vergunning verbonden voorwaarden waarborgen opgenomen met betrekking tot de naleving van de sectorale regelgeving. Er kan derhalve geen stedenbouwkundige vergunning verleend worden voor een project dat niet in het behoud van een voetweg voorziet, zonder een voorafgaande beslissing van de deputatie.

De verklaring van de tweede tussenkomende partij dat de procedure zoals voorzien in de buurtwegenwet “desgevallend” gevolgd zal worden vooraleer zij met de vergunde werken van start zal gaan, doet geen afbreuk aan de voorgaande conclusie.

Het gegeven dat het wijzigen of afschaffen van een buurtweg “zijn rechtsgrond” vindt in een ruimtelijk uitvoeringsplan, zoals de verwerende partij stelt, doet geen afbreuk aan deze conclusie. Het gegeven dat de voorschriften van het RUP Winning toelaat om een gedeelte van een bestaande buurtweg niet te behouden, staat er niet aan in de weg dat het daadwerkelijk wijzigen of afschaffen van deze weg moet gebeuren volgens de bepalingen van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen.

Het middel is gegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

De verzoekende partij voert de schending aan van de artikelen 6.1.2.2, 11, 14.4.5 en 17.6.2 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen, na toepassing van artikel 159 van de Grondwet, wegens onwettigheid van het ruimtelijk uitvoeringsplan "Winning" ter uitvoering waarvan de bestreden vergunning werd afgeleverd.

De verzoekende partij zet uiteen:

" ...

Doordat, de bestreden vergunning de ter vergunning voorliggende aanvraag toetst aan de bestaanbaarheid van deze aanvraag met bestemmingsvoorschriften die het gebied heeft volgens het Ruimtelijk Uitvoeringsplan Winning van de gemeente Puurs, zoals goedgekeurd door de Deputatie van de Provincieraad van de Provincie Antwerpen op 23 december 2010, en tot het besluit komt dat de aanvraag met deze bestemmingsvoorschriften bestaanbaar is,

Terwijl, RUP winning door de Raad voor Vergunningsbetwistingen bij de beoordeling van het beroep tot nietigverklaring in toepassing van artikel 159 van de gecoördineerde Grondwet buiten toepassing moet worden gelaten, nu in het kader van dit RUP ten onrechte werd besloten dat de opmaak van een voorafgaande Plan-mer niet nodig zou zijn geweest, minsten nu de beslissing tot vrijstelling van de opmaak van een Plan-mer in het kader van de totstandkoming van het RUP niet behoorlijk werd gemotiveerd.

En terwijl, immers in kader van het decreet van 5 juli 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de Vlaamse regering van 12 oktober 2007 betreffende de milieueffectenrapportage over plannen en programma's (verder: Besluit plan-MER) in het kader van de totstandkoming van het RUP er een ontheffingsaanvraag werd ingediend teneinde de dienst MER te vragen het RUP vrij te stellen van de opmaak van een plan-MER.

En terwijl, Naar aanleiding van de milieuscreening in het kader van een ontheffingsaanvraag een onderzoek diende te worden gedaan naar de mogelijke aanzienlijke milieueffecten, waarbij moest worden nagegaan of het voorgenomen plan aanzienlijke effecten kan hebben op de bestaande situatie voor mens en milieu, en dit aan de hand van de in bijlage I opgesomde criteria van het DABM.

En terwijl, Naar gelang het resultaat van deze screening moet worden besloten tot het al dan niet bestaan van een plan-MER-plicht..

En terwijl, de dienst MER in zijn ontheffingsbeslissing stelt dat het voorgenomen plan geen aanleiding zou geven tot aanzienlijke milieugevolgen en zodoende dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is, maar daarbij wel het volgende opmerkt :

"De Dienst MER benadrukt, gelet op de opmerkingen van verschillende adviesinstanties, de noodzaak tot het uitvoeren van een mobiliteitsstudie zoals aangegeven in §1.3.8. van de screening" (zie ontheffingsbesluit)

En terwijl, de dienst MER hiermee verwijst naar het advies van het Agentschap voor wegen en verkeer van 30 oktober 2009 waarin wordt gesteld dat er een uitgebreide effectenstudie op vlak van mobiliteit, verkeersdoorstroming en verkeersveiligheid dient gemaakt te worden.

En terwijl, Ook het advies van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken onomwonden stelt dat in de beschrijving van de referentietoestand een luik ontbreekt betreffende het openbaar vervoer, de verkeersgeneratie evenals de milderende maatregelen, waarbij wordt gesteld dat aangezien de restcapaciteit op het omliggende wegennet bijna dagelijks afneemt, bijkomend verkeer altijd negatief is.

En terwijl, de dienst MER gelet op deze duidelijk adviezen in de vrijstellingsbeslissing volstrekt ten onrechte stelt dat de uitgebrachte adviezen geen elementen zouden bevatten die ertoe strekken te kunnen concluderen dat het uitgevoerde onderzoek naar de milieugevolgen onvolledig of onjuist zou zijn.

En terwijl, De uitgebrachte adviezen op vlak van mobiliteit, maar ook op vlak onroerend erfgoed duidelijk weergeven dat de milieugevolgen, op verschillende vlakken, onvoldoende (of zelfs niet) zijn onderzocht.

En terwijl, de dienst MER in de ontheffingsbeslissing bevestigt dat het GRUP aanzienlijke effecten kan generen op vlak van mobiliteit doordat ze uitdrukkelijk de verplichting voorschrijft om een mobiliteitsstudie te maken, die uiteraard dient te bestuderen of de aanleg van een kmo-zone op de in het plan voorziene plaats op het vlak van de mobiliteit geen milieu-effecten dreigt te hebben die dermate significant zijn dat zij nopen tot de opmaak van een plan-mer.

En terwijl, gelet hierop De dienst MER op kennelijk onredelijke en onzorgvuldige en dus onwettige wijze besloten dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet vereist zou zijn.

En terwijl, de Raad van State in een zeer recent arrest, én in een gelijkaardig geval, inmiddels het volgende heeft geoordeeld:

Er dient dan ook te worden vastgesteld dat de dienst Mer ervan is uitgegaan dat er aanzienlijke geluidshinder kan optreden, en dat zij de inrichtingsvoorstellen ter voorkoming van een aanzienlijke geluidsimpact "onontbeerlijk" acht. Ook erkent zij dat maatregelen genomen moeten worden "op het vlak van mildering van potentiële geluids- en lichthinder". Door aldus te erkennen dat er zich mogelijkerwijze wel significante gevolgen kunnen voordoen en het noodzakelijk te achten dat milderende maatregelen worden genomen, lijkt de dienst Mer niet in redelijkheid tot de conclusie te kunnen komen dat "het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is". Op het eerste gezicht dient te worden vastgesteld dat het contradictoir is in een beslissing inzake de noodzaak tot opmaak van een plan-MER - dat immers tot doel heeft een beoordeling van de gevolgen voor het milieu van een plan te omvatten - te stellen dat "de inrichtingsvoorstellen ter voorkoming van een aanzienlijke geluidsimpact" onontbeerlijk zijn, en vervolgens te besluiten "dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van

een plan-MER niet nodig is". Het is immers integendeel het principieel verplichte MER dat, volgens de MER procedure, de plannende overheden ter zake deskundig moet voorlichten. Door op dergelijke wijze te handelen, heeft de dienst Mer op het eerste gezicht tevens gehandeld in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel. De milieueffectrapportage beoogt, blijkens artikel 4.1.4 DABM "in de besluitvorming over acties die aanzienlijke milieueffecten kunnen veroorzaken en/of die een zwaar ongeval teweeg kunnen brengen, aan het milieubelang en de veiligheid en de gezondheid van de mens een plaats toe te kennen die evenwaardig is aan de sociale, economische en andere maatschappelijke belangen". Artikel 4.2.3, 55' 5 DABM bepaalt dat de toepassing van de uitzonderingsregels voorzien in de § 2 en 3 van dat artikel er echter niet toe mag leiden dat plannen en programma's met mogelijke aanzienlijke milieueffecten niet onder het toepassingsgebied van de plan-MER plicht vallen. De beslissing van de dienst Mer is op het eerste gezicht onwettig en een dergelijke beslissing lijkt, wanneer blijkt dat zij onwettig is, desnoods ambtshalve samen met het bestreden GRUP, te kunnen worden vernietigd.

(RvS 14 maart 2012, nr. nr. 218.459, GEERINCKX e.a.)

En terwijl, de Raad van State in een arrest van 25 januari 2013 oordeelde dat de dienst MER door aandachtspunten mee te geven die betrekking hebben op het milderen van licht- en geluidshinder, en dus te erkennen dat er mogelijk significante gevolgen zijn, aansluitend niet meer in alle redelijkheid tot de conclusie kon komen dat er geen significante milieugevolgen zouden zijn en een MER derhalve niet vereist zou zijn. (cfr. RvS 25 januari 2013, nr. 222.251, d'Harcourt)

En terwijl, gelet hierop het RUP ter uitvoering waarvan het bestreden besluit werd afgeleverd onwettig is nu de dienst Mer onterecht besloot dat in het kader van de opmaak van dit RUP geen Plan-Mer diende te worden opgesteld daar waar uit het vrijstellingsbesluit van de Dienst mer zélf blijkt dat deze dienst van oordeel was dat gelet op de opmerkingen van verschillende adviesinstanties, er een noodzaak bestond tot het uitvoeren van een mobiliteitsstudie zoals aangegeven in §1.3.8. van de screening, en dus niet kan volhouden dat genoegzaam zou zijn aangetoond dat er geen milieueffecten te verwachten zouden zijn door de uitvoering van het plan.

En terwijl, ingevolge de vaststelling van de onwettigheid van het RUP wegens de onterechte en dus onwettige vrijstelling van de opmaak van een plan-Mer in het kader van de totstandkoming ervan de raad voor vergunningsbetwistingen bij de beoordeling van de wettigheid van het bestreden besluit het bestaan van dit RUP buiten beschouwing moet laten.

En terwijl, als gevolg hiervan de raad voor Vergunningsbetwistingen dient vast te stellen dat de stedenbouwkundige vergunning tot aanleg van een infrastructuur voor een kmo-zone wordt afgeleverd voor een gebied dat volgens het toepasselijke gewestplan is gelegen voor het overgrote deel in bufferzone en voor kleinere delen in landelijk woongebied agrarisch gebied en zone voor gemeenschapsvoorzieningen, zones waarvan de bestemmingsvoorschriften niet bestaanbaar zijn met de inplanting van een kmo zone, reden waarom het bestreden besluit dient te worden vernietigd.

...

De verwerende partij repliceert:

“ ...

Vooreerst dient – wederom- te worden opgemerkt dat verwerende partij een orgaan van het actief bestuur is, en geen rechtbank of rechtscollege, zodat zij geen verordenende bepalingen op grond van artikel 159 GW buiten beschouwing mag/kan laten en zij verplicht is de bestemmingsvoorschriften van het geldende en niet betwiste RUP toe te passen;

Ook kan opnieuw de vraag worden gesteld welk belang verzoekende partij heeft bij het derde middel gelet op het feit dat er geen beroep werd ingediend tegen dit RUP bij de Raad van State door verzoekende partij of een derde, dan wel zet verzoekende partij niet uiteen dat hij tijdens de totstandkoming van dit RUP bezwaar heeft ingediend;

Verzoekende partij ontbeert derhalve het vereiste belang bij het middel;

Wat betreft de grond van de zaak haalt verzoekende partij het advies van het Agentschap voor Wegen en Verkeer aan van 30 oktober 2009 alsook het advies van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken aan waaruit zou moeten blijken dat het plan mogelijks aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en derhalve de opmaak van een plan-MER noodzakelijk was; Ook het advies van Onroerend Erfgoed zou zulks aantonen;

Het enkele feit dat de aanvraag een negatief effect zou hebben betekent evenwel niet in se dat er significante milieueffecten zijn en dus onterecht geoordeeld werd dat een plan-MER-rapport diende te worden opgesteld;

Het sleutelwoord bij de MER-screening is het gegeven of er significante/aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn;

In het ontheffingsbesluit in het kader van het RUP “Winning” werd het volgende overwogen:

“Het screeningsdossier bevat de nodige informatie over het voorgenomen plan en heeft de relevante milieudisciplines op voldoende wijze besproken.

De uitgebrachte adviezen bevatten geen elementen die ertoe strekken te kunnen concluderen dat het uitgevoerde onderzoek naar de aanzienlijkheid van de milieugevolgen onvolledig of onjuist zou zijn. Wel bevatten de adviezen diverse voorstellen hoe het plan te verbeteren is.

Gezien het bovenvermelde kunnen wij concluderen dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

De administratie zorgt ervoor dat de screeningsnota en deze beslissing voor het publiek raadpleegbaar is.

Uzelf dient de screeningsnota samen met deze beslissing te voegen bij het (voor)ontwerp van RUP. Wij vragen u dit te doen voorafgaand aan de organisatie van de plenaire vergadering en uiterlijk voor de voorlopige vaststelling van het plan.

De Dienst MER benadrukt, gelet op de opmerkingen van verschillende adviesinstanties, de noodzaak tot het uitvoeren van een mobiliteitsstudie zoals aangegeven in §1.3.8. van de screening.”

In de eerste plaats moet worden gewezen op het principe dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet bevoegd is zijn beoordeling wat betreft de MER-screening in de plaats te stellen van de bevoegde overheid; In de uitoefening van de haar opgedragen wettigheidscontrole is zij enkel bevoegd na te gaan of de bevoegde overheid op grond van juiste feitelijke gegevens in redelijkheid heeft kunnen beslissen, te dezen dat het voorgenomen project geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een project- MER niet nodig is; (RvVb A/2013/264, 28 mei 2013)

Dit principe geldt uiteraard ook bij de screening zoals uitgevoerd door het Departement Leefmilieu tijdens de opmaak van het gemeentelijk RUP “Winning”;

Het gegeven dat het Departement Leefmilieu overweegt dat een mobiliteitsstudie moet worden opgemaakt in het kader van de opmaak van het RUP betekent niet dat er significante milieueffecten zijn en dus onterecht geoordeeld werd dat een plan-MER-rapport diende te worden opgesteld;

Het Departement Leefmilieu heeft zich daarentegen wel degelijk aangesloten bij de adviezen en hun conclusie dat er geen aanzienlijk negatief effect te verwachten is; Het gegeven dat het Departement Leefmilieu erop wijst dat tijdens de totstandkoming van het RUP “Winning” zelf een mobiliteitsstudie moet worden opgemaakt impliceert geenszins dat het Departement Leefmilieu van oordeel is dat er aanzienlijk milieueffecten te verwachten zijn of de screening leemten zou bevatten;

Het Departement Leefmilieu vroeg zodoende enkel aandacht voor het aspect mobiliteit bij de opmaak van het RUP in het licht van art. 1.1.4 VCRO;

Verzoekende partij toont dus met een loutere verwijzing naar de overwegingen van het ontheffingsbesluit geenszins aan dat het Departement Leefmilieu niet in alle redelijkheid tot de conclusie kon komen dat het plan geen aanleiding zou geven tot aanzienlijke milieugevolgen of dat de screeningsnota onvolledig zou zijn;

*Het derde middel is onontvankelijk, dan wel ongegrond.
...*

De eerste tussenkomende partij stelt:

“ ...

15. De vergunningsaanvraag diende wel degelijk te worden getoetst aan het RUP “Lokaal bedrijventerrein Winning” en er werd terecht vastgesteld dat de aanvraag in overeenstemming is met de geldende bestemmingsvoorschriften van het ruimtelijk uitvoeringsplan, dat onder andere voorziet in een gebied voor lokale bedrijven en KMO's.

De tussenkomende partij merkt op dat het tegenstrijdig is dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op artikel 4.2.1.1 van het RUP en in een derde middel vraagt eenzelfde RUP buiten toepassing te verklaren.

16. Het RUP "Lokaal bedrijventerrein Winning" werd reeds op 23 december 2010 goedgekeurd door de deputatie van de provincie Antwerpen, en er werd na publicatie van 25 februari 2011 niet tijdig tegen opgekomen bij de Raad van State. Het RUP is alzo definitief geworden en nimmer onwettig bevonden. Uw Raad kan niet oordelen over de nietigheid van het RUP.

De door verweerders aangehaalde rechtspraak van de Raad van State, kan niet dienstig opgeworpen worden, aangezien aldaar wel tijdig een vordering tot vernietiging werd ingediend bij de Raad van State.

17. De tussenkomenende partij wijst op het feit dat er wel degelijk onderzoek is gebeurd naar de milieueffecten, zodat de opmerkingen van de verzoekende partij elke grond missen.

Uit de totstandkoming van het RUP blijkt dat er een toetsing geschiedde, meer bepaald blijkt dit uit de antwoordnota d.d. 13 april 2010, zoals opgesteld door de gemeente Puurs, waarin als antwoord op de opmerking van het departement Mobiliteit en Openbare werken dat het luik openbaar vervoer zou ontbreken, een volledig overzicht wordt gegeven van het netwerk openbaar vervoer (stuk 2, laatste 5 bladzijden).

Ook wordt een volledige berekening gedaan van de verkeersgeneratie, als antwoord op de opmerking dat deze nader dient te worden bepaald.

Wat betreft de verkeersveiligheid wordt een volledige studie weergegeven die concludeert dat van de vestiging van een zone bestemd voor lokale bedrijvigheid langsheen de N16 een impact op de verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid mag verwacht worden die kan opgevangen worden door al geplande maatregelen op de voornaamste knelpunten in de omgeving. De locatie is goed ontsloten door openbaar busvervoer en in de openbare wegenis zijn verbindingen voorzien voor langzaam verkeer die aansluiten aan het functioneel fietsroutenetwerk dat in de buurt nagenoeg voltooid is.

18. Er moet daarenboven gewezen worden op de adviezen van de Provinciale Auditcommissie (PAC) met betrekking tot de startnota en de projectnota, waaruit blijkt dat de PAC van oordeel is dat de mobiliteitseffecten zeer grondig zijn geanalyseerd. Zo stelt de auditor in zijn advies over de startnota het volgende:

"Het voorgestelde ontsluitingsconcept voor het bedrijventerrein wordt door de PAC gunstig geadviseerd. Dit werd dan ook zeer grondig onderbouwd in de nota (zowel verkeerstechnisch als qua inpassing in de verkeersnetwerken). Het past zowel in de korte als langetermijnconcepten voor de nabijgelegen strategische verkeersknoop en de ontsluiting van de 'Brabantse poort'. De ruimtelijke en verkeerskundige analyses gebeurden zeer zorgvuldig, dit zowel op meso- als microschaal." (eigen onderlijning) (stuk 1, bijlage)

In het advies over de projectnota stelt de auditor het volgende:

"De commissieleden feliciteren de gemeente, de projectontwikkelaar en de ontwerper met de kwaliteitsvolle nota.

(...)

In de nota wordt grondig ingegaan op de bemerkingen en suggesties van de PAC van 19 januari 2012. De mobiliteitseffecten van het bedrijventerrein werden op basis van een geactualiseerde berekening geraamd. Beide scenario's blijven binnen de capaciteitslimieten van de rotonde die in de startnota werden gehanteerd. Het ontwerpconcept van de startnota kan dus gehandhaafd blijven.

Ook wordt het project aan de STOP toets onderworpen. (...)

Het ontwerp van de rotonde werd volgens de regels van de kunst en met de nodige zorg opgemaakt.

Voorliggend dossier toont aan dat een snelle manier van werken (4 maanden tussen start- en projectnota) geen afbreuk hoeft te doen aan de kwaliteit van het project en dat ook de onderbouwing en het ontwerp van flankerende maatregelen daar niet hoeft onder te lijden.” (eigen onderlijning) (stuk 1, bijlage)

De stelling dat het RUP onwettig zou zijn, wegens het ontbreken van een mobiliteitsstudie is aldus manifest onjuist.

Er is wel degelijk onderzoek gebeurd naar de effecten en gevolgen van het in te plannen bedrijventerrein en het RUP kwam in alle redelijkheid en na een zorgvuldig onderzoek tot stand.

Het middel is ongegrond.

*19. De tussenkomende partij vraagt haar motieven en middelen verder uiteen te zetten in de loop van de procedure, alsook eventueel bijkomende overtuigingsstukken neer te leggen.
...”*

De tweede tussenkomende partij volgt de uiteenzetting van de eerste tussenkomende partij.

De verzoekende partij dupliceert:

“ ...

In zijn memorie van antwoord stelt het Vlaams Gewest dat de vergunningverlenende overheid een orgaan van actie bestuur is dat geen toepassing kan maken van artikel 159 van de gecoördineerde Grondwet. Dit is correct, maar beroeper verzoekt niet dat de stedenbouwkundig ambtenaar dit artikel zou toepassen en wraakt niet dat de stedenbouwkundig ambtenaar dit niet heeft gedaan. Beroeper verzoekt enkel de Raad voor Vergunningsbetwistingen artikel 159 zou toepassen. Noch de tegenpartij noch de vrijwillig tussenkomende partijen betwisten de bevoegdheid en de rechtsmacht van Uw Raad ter zake;

De tegenpartij trekt ook het belang van beroeper bij dit middel ter zake. Dit belang is nochtans evident. Beroeper woont te midden de industriegebieden en de zware weginfrastructuur. De zone achter zijn tuin is bestemd als buffergebied om de strijdigheid van de woonbestemming met de omliggende infrastructuur te bufferen. Door de het RIJP winning wordt dit laatste stukje buffer ook nog eens tot kmo-gebied herbestemd. De

gegrondverklaring van een middel waarin de onwettigheid van dit RUP wordt vastgesteld. Uiteraard heeft beroeper daar belang bij.

De tussenkomende partijen doen uitschijnen dat Uw Raad niet de mogelijkheid zou hebben het RUP hoewel onwettig, in toepassing van artikel 159 van de gecoördineerde Grondwet buiten toepassing te verklaren omdat dit RIJP niet binnen de daarvoor geldende termijn voor het daarvoor bevoegde rechtscollege werd aangevochten. Het al dan niet voor de raad van State aangevochten zijn van het RIJP voor de Raad van State heeft nochtans geen enkel impact op de bevoegdheid (en de plicht) van Uw raad om het RUP waarop het bestreden besluit op zijn wettigheid te controleren en dit buiten toepassing te laten indien blijkt ddat dit RUP werkelijk onwettig is. (cfr. THEUNIS, J., De Exceptie van onwettigheid, Die Keure, Brugge, 211, p. 565, en de aldaar aangehaalde rechtspraak).

Ten gronde doen zowel de verwerende partij als de tussenkomende partijen gelden dat er met betrekking tot de mobiliteit als mogelijk milieueffect wel degelijk voldoende onderzoek zou zijn gebeurd om te kunnen besluiten tot het niet-aanwezig zijn van aanzienlijke milieueffecten. Zij sommen de gedane onderzoeken op. Deze kaderen echter helemaal niet in het kader van de totstandkoming van het RUP, maar in tegendeel in het kader van de totstandkoming van het bestreden besluit.

De vrijwillig tussenkomende partijen tonen dus niet eens aan dat volgend op het vrijstellingsbesluit van de Dienst Mer waarin op nadere mobiliteitsstudie wordt aangedrongen er dan nog wat dan ook is ondernomen om de effecten van het RUP op de mobiliteit binnen en omheen het beheersingsgebied te onderzoeken.

De gewestelijk Stedenbouwkundig Inspecteur erkent in zijn memorie wél dat de dienst Mer in zijn vrijstellingsbeslissing nog aandacht vroeg voor het aspect mobiliteit bij de opmaak van het RUP in het licht van artikel 1.1.4. VCRO, en doet daarmee uitschijnen dat de dienst Mer enkel zou gevraagd hebben aandacht te besteden aan het mobiliteitsaspect bij het uitwerken van het RUP

Uit de beslissing van de dienst Mer komt echter duidelijk naar voor dat deze dienst van oordeel is dat er in het kader van de totstandkoming van het RUP nog een mobiliteitsstudie diende te gebeuren. Dit is natuurlijk iets helemaal anders dan stellen dat er bij de opmaak van het RUP voldoende mobiliteitsmaatregelen moeten worden genomen.

Door in de vrijstellingsbeslissing aan te dringen op een studie erkent de Mer-beslissing over onvoldoende gegevens te beschikken om de al dan niet aanzienlijke milieu-effecten op het vlak van de mobiliteit te kunnen beoordelen.

Uit het feit dat de dienst Mer aandringt op een mobiliteitsstudie op het vlak van de mobiliteit, blijkt dat zij op basis van het haar voorgelegde dossier onmogelijk correct kon beslissen dat er op het vlak van de mobiliteit geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn en is haar vrijstellingsbeslissing dus genomen met schending van artikel 4.2.6. D.A.B.M.

De onwettigheid van de vrijstellingsbeslissing tast uiteraard ook de wettigheid van het RUP aan. Het middel is gegrond.

Voor de beoordeling van het middel is het niet de vraag of na de vrijstellingsbeslissing er voldoende onderzoek is gedaan naar de milieueffecten op het vlak van de mobiliteit, in het

kader van de totstandkoming van het RUP, maar wél of de dienst Mer kan worden geacht over voldoende informatie te hebben beschikt om correct te oordelen dat er in het kader van de opmaak van het RUP geen nood was aan de opmaak van een Plan-Mer, bij gebreke aan te verwachten aanzienlijke milieueffecten op het vlak van de mobiliteit, daar waar de dienst in haar beslissing zélf aandringt op nadere studie ter zake.

...

De verwerende partij stelt nog:

“ ...

In de gehele uiteenzetting van verzoekende partij leest verwerende partij nergens een concrete uiteenzetting dat het GRUP aanzienlijke milieueffecten met zich mee zou brengen-quod non; Het sleutelwoord is het gegeven of er significante/aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn en niet of er milieueffecten te verwachten zijn; Elke handeling heeft de facto een milieueffect, vraag is echter of dat effect aanzienlijk is; Het aangehaalde arrest van de Raad van State van 14 maart 2012 is dan ook niet dienstig;

Bovendien komt het niet toe aan de verwerende partij om de het GRUP te toetsen op de wettigheid ervan; De exceptie van onwettigheid van artikel 159 Grondwet geldt niet voor organen van actief bestuur zoals een vergunningverlenende overheid;

In de ontheffingsbeslissing wordt tenslotte geschreven dat gelet op de opmerkingen van verschillende adviesinstanties er noodzaak is tot het uitvoeren van een mobiliteitsstudie zoals aangegeven in §1.3.8. van de screening hetgeen niet betekent dat de opmaak van een MER-studie noodzakelijk zou zijn;

Het Departement besluit met name dat het screeningsdossier alle nodige informatie heeft en dat de uitgebrachte adviezen geen elementen bevatten die ertoe strekken te kunnen concluderen dat het uitgevoerde onderzoek naar de aanzienlijkheid van de milieugevolgen onjuist of onvolledig zouden zijn; Wel bevatten de adviezen diverse voorstellen hoe het plan te verbeteren;

In de screeningnota wordt met name onder punt 1.3.8 het volgende vastgesteld:

“Het toekomstige bedrijventerrein wordt voor gemotoriseerd verkeer ontsloten via een nieuwe ontsluitingsweg tegenover Schoubroek.

Aangezien de realisatie van het nieuwe knooppunt N16-N17 vermoedelijk nog enige tijd op zich zal laten wachten en het bovendien niet helemaal duidelijk is op welke wijze het bedrijventerrein hierop zou kunnen aansluiten, worden er voor gemotoriseerd verkeer een toegang voorzien tegenover de bestaande straat Schoubroek. Op die manier wordt de realisatie van het knooppunt N16-N17 in ieder geval niet gehypothekeerd.

Voor langzaam verkeer is het terrein ook bereikbaar vanuit Pullaar en Dendermondsesteenweg. Tevens wordt een doorsteek voor langzaam verkeer in zuidelijke richting, naar Rijweg en bushalte voorzien. De tuinen bij de woningen langs Dendermondsesteenweg zullen een achterontsluiting krijgen die evenwijdig loopt met de percelen langs Dendermondsesteenweg. Deze achterontsluiting is enkel bedoeld voor langzaam verkeer.

In het kader van de opmaak van het RUP zal een onderzoek worden gevoerd naar de effecten die voortvloeien uit de inrichting van het nieuwe kruispunt met de N17 tegenover Schoubroek en naar de cumulatieve effecten van het bijkomende verkeer op de conflictsituatie van de zwarte punten.

Aangezien het bedrijventerrein echter vrij beperkt is in oppervlakte en het vlakbij enkele grote ontsluitingswegen is gelegen, is er geen aanzienlijk negatief effect op mobiliteit te verwachten.”

Welnu, deze zinssnede vloeit niet voort uit een lacune in de screening maar er wordt zodoende geanticipeerd op een heraanleg van het knooppunt N16-17 naar de toekomst toe en toont geenszins aan dat hier en nu aanzienlijke effecten te verwachten zouden zijn;

Verwerende partij wenst ook nogmaals in de dupliek te benadrukken dat dat er geen beroep werd ingediend tegen dit RUP bij de Raad van State door verzoekende partij of een derde;

*Het middel is ontvankelijk, minstens ongegrond.
...”*

De eerste tussenkomende partij stelt:

“ ...

28. Met zijn vraag of de dienst MER wel kan worden geacht over voldoende informatie te hebben beschikt om correct te oordelen dat er in het kader van de opmaak van het RUP geen nood was aan de opmaak van een Plan-MER, wenst de verzoekende partij een opportuniteitscontrole door Uw Raad te bekomen. Uw Raad is echter niet bevoegd zijn beoordeling wat betreft het noodzakelijk zijn van een MER-screening in de plaats te stellen van de bevoegde overheid. Uw Raad is enkel bevoegd na te gaan of de bevoegde overheid op grond van juiste feitelijke gegevens in redelijkheid heeft kunnen beslissen dat het RUP “Winning” geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een project-MER niet nodig is.

Op basis van de aan haar uitgebrachte adviezen concludeerde de dienst MER dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

De dienst MER beschikte klaarblijkelijk wel over voldoende informatie om correct te beslissen dat er op het vlak van de mobiliteit geen aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn.

29. Zoals reeds gesteld in de eerste schriftelijke uiteenzetting van de eerste tussenkomende partij, blijkt uit de toelichtingsnota van het RUP “Winning” dat er een mobiliteitsstudie werd uitgevoerd door de gemeente Puurs, in antwoord op de opmerkingen gegeven door de dienst MER (stuk 9).

Vooreerst geeft de mobiliteitsstudie een volledig overzicht van het netwerk van het openbaar vervoer weer. Er wordt geconcludeerd dat de locatie goed omsloten is door openbaar busvervoer.

Vervolgens wordt een volledige berekening gedaan van de verkeersgeneratie. De totale verkeersgeneratie die wordt verwacht per werkdag voor het ganse gebied is een minimum van 711 en een maximum van 823 voertuigbewegingen.

Tot slot wordt er een volledige studie weergegeven met betrekking tot de verkeersveiligheid waarin wordt geconcludeerd dat van de vestiging van een zone bestemd voor lokale bedrijvigheid langsheen de N17 een impact op verkeersafwikkeling en verkeersveiligheid te verwachten is die echter kan worden opgevangen door al geplande maatregelen op de voornaamste knelpunten in de omgeving. De geplande maatregelen zijn onder meer: de aanleg van een nieuw kruispunt met middengeleider met opstelstroken, de heraanleg N16 x Pullaar TV3V-projecten, herinrichting knooppunt A12/N16/N17 en een snelheidsbeperking tot 50 km per uur.

De locatie is goed ontsloten door openbaar busvervoer. In de openbare wegenis zijn verbindingen voorzien voor langzaam verkeer die aansluiten aan het functioneel fietsroutennetwerk dat in de buurt nagenoeg voltooid is.

De stelling dat het RUP onwettig zou zijn, wegens het ontbreken van een mobiliteitsstudie is aldus manifest onjuist.

*Er is wel degelijk onderzoek gebeurd naar de effecten en gevolgen van het in te plannen bedrijventerrein en het RUP kwam in alle redelijkheid en na zorgvuldig onderzoek tot stand.
..."*

De tweede tussenkomenende partij voegt niets wezenlijk toe in haar laatste schriftelijke uiteenzetting.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij voert aan dat de beslissing van de dienst MER dat het RUP Winning geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en derhalve de opmaak van een planMER niet nodig is, onwettig is. De dienst MER bevestigt volgens de verzoekende partij dat het RUP Winning aanzienlijke effecten kan genereren op het vlak van mobiliteit door in haar beslissing uitdrukkelijk voor te schrijven dat er een noodzaak bestaat tot het uitvoeren van een mobiliteitsstudie. De verzoekende partij stelt dat het RUP Winning op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing moet worden gelaten en dat vervolgens moet vastgesteld worden dat de bestreden beslissing is verleend in strijd met de bestemmingen die gelden volgens het toepasselijke gewestplan.

2.

Het gegeven dat de verwerende partij de voorschriften van het RUP Winning diende toe te passen en niet kon buiten beschouwing laten, belet niet dat de Raad op grond van artikel 159 van de grondwet de wettigheid kan toetsen van een ruimtelijk uitvoeringsplan. Hij is daarbij niet bevoegd om zijn beoordeling van de intrinsieke degelijkheid van een MER-screening in de plaats te stellen van die van de dienst MER. In de uitoefening van het wettigheidstoezicht is hij wel bevoegd na te gaan of de dienst MER op grond van de juiste feitelijke gegevens in redelijkheid heeft kunnen beslissen dat "het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is".

Het gebrek aan de wettelijk vereiste rechtsgrond is een onwettigheid die de openbare orde aanbelangt, en ambtshalve door de Raad van State wordt gesanctioneerd. De exceptie van de verwerende partij als zou de verzoekende partij geen belang hebben om zich te beroepen op de onwettigheid van het RUP Winning, dient derhalve niet verder onderzocht te worden.

3.

Het wordt niet betwist dat bij de opmaak van het ontwerp RUP Winning overeenkomstig artikel 4.2.6, §1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM), een screeningsdossier werd ingediend en aan de dienst MER werd gevraagd een beslissing te nemen over de opmaak van een planMER.

In de screening worden de effecten op de mobiliteit (punt 1.3.8 screening) als volgt beschreven:

“ ...

Het toekomstige bedrijventerrein wordt voor gemotoriseerd verkeer ontsloten via een nieuwe ontsluitingsweg tegenover Schoubroek. Aangezien de realisatie van het nieuwe knooppunt N16-N17 vermoedelijk nog enige tijd op zich zal laten wachten en het bovendien niet helemaal duidelijk is op welke wijze het bedrijventerrein hierop zou kunnen aansluiten, worden er voor gemotoriseerd verkeer een toegang voorzien tegenover de bestaande straat Schoubroek. Op die manier wordt de realisatie van het knooppunt N16-N17 in ieder geval niet gehypothekeerd.

Voor langzaam verkeer is het terrein ook bereikbaar vanuit Pullaar en Dendermondsesteenweg. Tevens wordt een doorsteek voor langzaam verkeer in zuidelijke richting, naar Rijweg en bushalte voorzien. De tuinen bij de woningen langs Dendermondsesteenweg zullen een achterontsluiting krijgen die evenwijdig loopt met de percelen langs Dendermondsesteenweg. Deze achterontsluiting is enkel bedoeld voor langzaam verkeer.

In het kader van de opmaak van het RUP zal een onderzoek worden gevoerd naar de effecten die voortvloeien uit de inrichting van het nieuwe kruispunt met de N17 tegenover Schoubroek en naar de cumulatieve effecten van het bijkomende verkeer op de conflictsituatie van de zwarte punten.

Aangezien het bedrijventerrein echter vrij beperkt is in oppervlakte en het vlakbij enkele grote ontsluitingswegen is gelegen, is er geen aanzienlijk negatief effect op mobiliteit te verwachten.

CONCLUSIE

Geen aanzienlijk negatief effect.

...”

De opmerkingen van het departement Mobiliteit en Openbare Werken op het verzoek tot raadpleging zijn de volgende:

“ ...

1.3.8. Mobiliteit: In de beschrijving van de referentietoestand ontbreekt het luik openbaar vervoer, in de beschrijving van de effecten wordt deze verder onvoldoende meegenomen. De verkeersgeneratie dient nader te worden bepaald evenals milderende maatregelen;

aangezien de restcapaciteit op het omliggende hoger wegennet bijna dagelijks afneemt, is bijkomend verkeer altijd negatief.

...

Het advies van de dienst Begeleiding Gebiedsgerichte Planprocessen betreffende het verzoek tot raadpleging, luidt als volgt:

“ ...

Wij zijn van oordeel dat het verzoek tot raadpleging dient aangevuld te worden met informatie met betrekking tot de capaciteit van de N17/A12. Gezien de nabijheid van een belangrijk knooppunt inzake autowegen (N16/N17), overwegende dat er reeds saturaties bestaan op deze economische as en dat er te weinig duurzame mobiliteitsalternatieven voorhanden zijn, dient het luik mobiliteit meer diepgaand bestudeerd te worden. De stelling dat het plangebied dankzij deze grote verkeersassen goed bereikbaar is, dient mogelijks in vraag gesteld te worden.

...”

Het agentschap Wegen en Verkeer stelt wat volgt:

“ ...

Wegen en Verkeer Antwerpen kan niet akkoord gaan met het feit dat er volgens de screeningsnota voor dit plan geen negatief effect op het aspect mobiliteit te verwachten valt, en wel om volgende redenen:

- De kruispunten N16/Pullaar en N16/N17 zijn nu reeds 2 zwarte punten.*
- Het ontsluitingsgebied A12/N16/N17 vormt een flessenhals wat betreft doorstroming.*
- Dit nieuwe bedrijventerrein zal extra verkeer met zich meebrengen, bovendien neemt de restcapaciteit op het omliggende hoger wegennet in hoog tempo af.*
- In de beschrijving van de referentietoestand ontbreekt het luik openbaar vervoer, in de beschrijving van de effecten wordt deze verder onvoldoende meegenomen.*

Gelet op bovenstaande argumenten dient er een uitgebreide effectenstudie op het vlak van mobiliteit, verkeersdoorstroming en verkeersveiligheid gemaakt te worden. Ook dient het in te richten gebied afgestemd te worden op de plannen van het Agentschap Wegen en Verkeer.

...”

In elk van de adviezen wordt gewezen op de noodzaak tot nader onderzoek van de effecten naar mobiliteit van het ontwerp RUP Winning, vooraleer er conclusies kunnen genomen worden.

4.

De beslissing van de dienst MER luidt onder meer als volgt:

“ ...

Zoals in uw dossier aangegeven komt het RUP in aanmerking voor een onderzoek tot milieueffectenrapportage.

Het screeningsdossier bevat de nodige informatie over het voorgenomen plan en heeft de relevante milieudisciplines op voldoende wijze besproken.

De uitgebrachte adviezen bevatten geen elementen die ertoe strekken te kunnen concluderen dat het uitgevoerde onderzoek naar de aanzienlijkheid van de milieugevolgen onvolledig of onjuist zou zijn. Wel bevatten de adviezen diverse voorstellen hoe het plan te verbeteren is.

Gezien het bovenvermelde kunnen wij concluderen dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een planMER niet nodig is.

(....)

De Dienst MER benadrukt, gelet op de opmerkingen van verschillende adviesinstanties, de noodzaak tot het uitvoeren van een mobiliteitsstudie zoals aangegeven in § 1.3.8 van de screening.

...”

Uit deze beslissing blijkt dat de dienst MER de hiervoor aangehaalde adviezen volgt dat er noodzaak bestaat tot het uitvoeren van een mobiliteitsstudie.

Door ondanks het gebrek aan het nader onderzoek van de mobiliteitseffecten toch te beslissen dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een planMER niet nodig is, heeft de dienst MER onzorgvuldig gehandeld. De argumentatie van de tussenkommende partijen dat er naderhand een mobiliteitsstudie werd opgemaakt, is niet van aard aan deze conclusie afbreuk te doen.

Er moet derhalve vastgesteld worden dat de wettigheid van het RUP Winning is aangetast door de onwettigheid van de beslissing van de dienst MER. De bestreden beslissing die steunt op het RUP Winning is dat evenzeer.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de Intergemeentelijke Vereniging voor Ontwikkeling van het Gewest Mechelen en Omgeving (I.G.E.M.O.) is ontvankelijk.
2. Het verzoek tot tussenkomst van de gemeente PUURS, vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen, is ontvankelijk.
3. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 26 oktober 2015, waarbij aan de eerste tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden wordt verleend voor de aanleg van nieuwe wegenis en riolering ten behoeve van de ontwikkeling van een bedrijventerrein Winning op de percelen gelegen te Dendermondsesteenweg zn, 2870 Puurs, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, secties C 539 A, C 542 C, C 543 C, C 544 C, C 545 F, C 545 B, C 546 T, C 546 S, C 546 D, C 547 H7 (deel), C 547 P7 (deel), C 547 R7 (deel), C 547 K7 (deel), C 547 W7, C 547 S7, C 547 X7 (deel), C 547 V7 (deel), C 547 G7, C 547 D7, C 547 Y7, C 547 E7, C 547 L6, C 547 G6, C 547 B6, C 547 Y6, C 547 T6, C 547 C3, C 547 V4, C 547 E, C 547 M6, C 547 Z6 en C 552 C.
4. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de eerste tussenkomende partij en dit binnen een termijn van 4 maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
5. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.
6. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 200 euro, zijnde 100 euro per tussenkomende partij, ten laste van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 21 november 2017 door de vierde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Jonathan VERSLUYS

Nathalie DE CLERCQ